

Europos
Komisija

© Frank Vassen

Komisijos atsakymas į Europos piliečių iniciatyvą „Saugokime bites ir ūkininkus!“

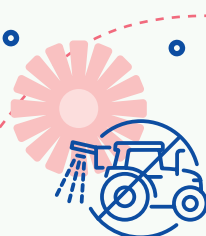
2023 m. balandžio 5 d.
#EUGreenDeal
#EUTakeTheInitiative

„**Saugokime bites ir ūkininkus.**
Bitėms nekenkiantis žemės ūkis –
sveika aplinka“
Europos piliečių iniciatyva,
remiama daugiau kaip **milijono**
piliečių visoje ES

Komisija raginama:

- iki 2035 m. pamažu visiškai atsisakyti sintetinių pesticidų
- atkurti biologinę įvairovę
- padėti ūkininkams prisitaikyti prie permainų

Kodėl tai svarbu

Tarpusavyje susijusios klimato kaitos, taršos ir biologinės įvairovės nykimo krizės kelia grėsmę Europos žemės ūkiui ir ilgalaikiam aprūpinimo maistu saugumui.

Jei nebus apdulkintojų, planetoje neliks gyvybės. Išnykus vabzdžiams apdulkintojams sutrikų ekosistemų funkcijos.

80 % pasėlių ir laukinių žydinčių augalų rūšių priklauso nuo apdulkinančių gyvūnų.

Europos Sąjungoje nyksta kas trečia bičių, drugių ir žiedmusių rūšis.

Aplinka

© Getty Images

Komisijos atsakymas

- Komisija šią iniciatyvą vertina palankiai, nes dėl klimato kaitos ir biologinės įvairovės nykimo kyla vis daugiau iššūkių Europos žemės ūkiui.
- Dabar visų pirma siekiama **greitai priimti** Komisijos pateiktus teisės aktų pasiūlymus, dėl kurių šiuo metu derasi Europos Parlamentas ir ES Taryba, **kartu išlaikant didelius užmojus**.
- Itin svarbu šiuos teisės aktus veiksmingai ir laiku **įgyvendinti** kartu su **Bendraja žemės ūkio politika (BŽŪP)** pagal „**Europos žaliajį kursą**“.

Nuo EPI pradžios 2019 m. Komisija ėmė taikyti reikšmingas priemones pagal „Europos žaliajį kursą“, siekdama spręsti apdulkintojų nykimo problemą ir užtikrinti maisto sistemų tvarumą.

Persvarstyta ES iniciatyva dėl apdulkintojų: „Naujas apdulkintojų politikos kursas“

- ✿ **42 priemonės**, kurių tikslas – **šalinti apdulkintojų nykimo priežastis, kokybiškiau skleisti žinias ir veiklai sutelkti atitinkamus subjektus** visoje visuomenėje.

ES strategija „Nuo ūkio iki stalo“ ir Biologinės įvairovės strategija

- ✿ **Siekiant atkurti biologinę įvairovę žemės ūkyje, 10 % žemės ūkio paskirties žemės turi būti su didelės įvairovės kraštovaizdžio ypatybėmis** – tai, pavyzdžiui, buferinės juostos, pūdymas su sėjomaina ar be jos, gyvatvorės, tvenkiniai.
- ✿ Bent **25 % žemės ūkio** paskirties žemės reikia skirti **ekologiniam ūkininkavimui**.
- ✿ **Iki 2030 m. reikia bent 50 % sumažinti maistinių medžiagų nuostolius** žemės ūkyje, užtikrinant dirvožemio derlingumo kokybės išlaikymą.

Gamtos atkūrimo įstatymo pasiūlymas

- ✿ Nauji **privalomi tikslai**, įpareigojantys **atkurti žemės ūkio ekosistemas**.
- ✿ **Iki 2030 m. pakeisti apdulkintojų populiacijų nykimo tendenciją** ir šias populiacijas reguliariai stebėti.

Reglamento dėl tvaraus pesticidų naudojimo pasiūlymas

- ✿ **Iki 2030 m. 50 % sumažinti cheminių pesticidų naudojimą ir keliamą riziką** ES žemės ūkyje.
- ✿ Pereinamoju laikotarpiu **ūkininkams penkerius metus mokėti kompensacijas** BŽŪP lėšomis.

ES bendroji žemės ūkio politika 2023–2027 m.

- ✿ Parama BŽŪP lėšomis taikoma **90 %** ES žemės ūkio paskirties žemės, atsižvelgiant į **aplinkos sąlygas**.
- ✿ **100 mlrd. EUR** skiriama **ūkininkams remti** perėjimo prie ekologiškos ekonomikos tikslais.
- ✿ **49,5 mlrd. ha** bus taikomos **papildomos priemonės**, kuriomis skatinama saugoti (atkurti) biologinę įvairovę arba mažinti pesticidų naudojimą. Remiama žemės ūkio veikla gali būti **ekologinis ūkininkavimas, agroekologija** ar **tikslusis ūkininkavimas**.

ES pasauliniai įsipareigojimai

- ✿ Pagal 2022 m. gruodžio mėn. Monrealyje priimtą **Pasaulinę biologinės įvairovės strategiją** ES ir valstybės narės įsipareigojo **iki 2030 m. perpus sumažinti bendrąją pesticidų keliamą riziką**.